

Zondag 19 juni 2011 Orchideeënwandeling in Rosdel te Hoegaarden

Een uniek natuurontwikkelingsproject van meer dan 60 ha met kalk- en droge graslanden op de valleiflanken grotendeels aangelegd na 2000, hermeanderende beken en vernatting in valleien afgewisseld met bosjes, struwelen en holle wegen. Een voorbeeld van een structuurrijk en soortenrijk gebied met resultaten. Een project dat geschiedenis schreef. Dat willen we tonen.

Afspraak: kerk van Hoegaarden

14u00: vertrek geleide wandeling aan de kerk van Hoegaarden.

14u00- 15u30: start vrije wandelingen langs gemarkeerd circuit et twee landschapsposten. Afsluiting: aan de historische herberg 'Het Schip' in Nerm met een streekbiertje of lokaal geperst appelsap.

Info: www.natuurpuntoostbrabant.be of Natuurpunt@velpe-mene.be of Pieter Abts, 016 82 18 36.

Rosdel - Katerspoel. Foto Jules Robijns

40 jaar geleden werden in een bovenzaaltje van het Museum van Nerum (nu het Nieuwhuis) op een bierkaartje de eerste afspraken gemaakt met de Getegalm, de Ornitologische commissie van Honsem en Verrijck en het groencomité Bost voor het oprichten van een natuurvereniging. De samenwerking resulteerde al vlug in een eerste realisatie: samen met alle jeugdverenigingen van Hoegaarden werd in 1970 het oude huisvuilstort van Rommersom beplant.

Veertig jaar later stelt Natuurpunt Oost-Brabant enkele belangrijke realisaties in de kijker. Het landschap van Hoegaarden spreekt tot de verbeelding met zijn uitgestrekte akkers, weidse vergezichten en diep ingesneden groene valleien. Tien jaar geleden was er van een duurzaam beheer van Rosdel nog geen sprake. Na jarenlange inzet van vrijwilligers van Natuurpunt Velpe-Mene is er in 2001 een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van dit natuurgebied.

60 ha graan, maïs en bietenakkers op de flanken van de Schoorbroekbeek werden omgezet naar natuurgebied. Zo kon de vallei gebufferd worden voor erosie vanaf de akkers, en konden zich droge, kalkrijke graslanden ontwikkelen. De droge valleiflanken vertonen op sommige plaatsen een terrasstructuur en de bodem is er stenig en kalkrijk. De omvorming van die akkers naar graslanden heeft door een geschikt beheer tot een schitterend resultaat geleid. Soorten die veelal wegge-

drukt waren naar de taluds en bermen, kenden een zeer sterke uitbreiding: margriet, naakte- en graslathyrus, donderkruid, aardakker en marjolein. Een verandering waar natuurlijk een heleboel vlinders van profiteren, zoals het kaasjeskruidkopje, een soort uit de Waalse kalkstreek die nu volop in Rosdel voorkomt. De bijenorchis, één van de koestersoorten van Hoegaarden, heeft ook haar weg gevonden naar de nieuwe natuur samen met een tiental verschillende soorten orchideeën zoals bleek bosvogeltje, bosorchis en de groengele wespenorchis.

De veranderingen op landschappelijk niveau zijn misschien nog het meest overweldigend: de struwelen (struikgewas) en de holle weg konden spectaculair uitbreiden. Hierdoor is de doelstelling van 10% extra struweel en bos ruim overschreden. Koestersoorten die hier meteen van kunnen profiteren zijn de sleedoornpage en de geelgors. Daar waar de geelgors in heel Vlaanderen zo goed als verdwenen is, kan hij zich hier min of meer handhaven dankzij de inrichting van broedgebied en het project 'Graan voor gorzen'. Voor de gorzen werden kruidenrijke graanakkers ingezaaid. In de vallei vond een vernatting plaats en Rosdel is nu een eldorado voor o.m. de beekjuffer en de ijsvogel.

Benieuwd naar de verandering die de natuur hier onderging? Neem deel aan de orchideeënwandeling op 19 juni.